

MAGYARÁG

1939. Junie 16

VIII. No. 165

1 lei

Tulajdonos és felelős kiadó:
ÜZV. PÁSZTOR EDÉNE

Alapította: **PÁSZTOR EDE**

Felelős szerkesztő:
Dr. ZOLTÁN JENŐ

Bejegyezve: Tribunalul Bihor Ordonanța No. 15—1938. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea—Nagyvárad, Piața Mihai Viteazul Viteazul 4.

UJULT ERŐVEL TOMBOL A HARC A JAPÁN-KINAI FRONTON

A japán vezérkar feltételeket szab Angliának. Amerika nem mond le az engedményes területen élvezett jogairól

London, június 14. Sanghái jelentések szerint a Távolkeleten ismét ujult erővel indultak meg a hadműveletek a kínai és japán csapatok között. —

Sengtu városát tegnap hatízben bombázta egy huszonhat egységből álló japán repülőraj.

A rettenetes bombázás következtében

több ezer épület rombadólt és ötszáz ember pusztult el.

Bombatalálat érte a csungkingi fűrészgár munkatelepét is és a robbanás következtében száz kínai munkás életét veszítette.

A sanghái angol titkosrendőrségnek tudomására jutott, hogy egy terrorista csoport gyilkos merényletet tervez a kínai angol nagykövet ellen, az értesülés vétele után a nagykövet életének biztosítására széleskörű intézkedéseket tettek. A követ gépkocsiját páncéllemezekkel erősítették meg és golyóálló üveggel szerelték fel.

A japán-kínai ellenségeskedés harmadik éve a jövő hónapban kezdődik meg. Ebből az alkalomból a japán hadsereg emlékiratot bocsátott ki és ebben foglalkozik a japán-kínai viszály várható fejleményeivel. Az emlékirat megállapítja, hogy

előreláthatólag még további két-három évre van szükség a japán-ellenes kínai hadsereg megsemmisítésére, a keltázsi új rend létesítése pedig további hosszú éveket vesz igénybe s lehetséges, hogy husz-harminc év is eltelik addig, amíg az új rendezés befejeződik.

Az emlékirat szükségesnek tartja, hogy úgy japán, mint Mandzsukuo katonailag és gazdasági rendszerükben hosszú háború időtartamra rendezkedjenek be.

Hull, az Egyesült Államok külügyminisztere hosszú megbeszélést folytatott Green tokiói amerikai nagykövettel. A megbeszélés után újságírók előtt

Hull kijelentette, hogy az Egyesült Államok egyáltalában nem hajlandó lemondani a kínai engedményes területeken élvezett jogairól.

A német távirati iroda közlése szerint, a japán sajtó csak nem egyértelműleg azt követeli, hogy a japán kormány lépjen fel erőiesen a tiencsini angol és francia engedményes terület ellen. A Romej japán távirati iroda közli, hogy a ti-

encsini japán helyőrség parancsnoka kijelentette, hogy nemzetközi negyedek kérdésében a japánok türelme végéhez érkezett és mostantól kezdve erőyes intézkedéseket tesznek a japán lakosság békéjének és nyugalmanak biztosítására.

A tengelyhatalmak államai-ban működő japán nagykövek kedden megbeszélést tartottak. Shiratori római japán nagykövet Berlinbe érkezett és tárgyalta Oshimas berlini japán nagykövettel. A megbeszélések a kommunistaelenes egyezmény körül forogtak.

A Domej távirati iroda legújabb jelnetése szerint a tiencsini japán helyőrség parancs-

noka máris megtiltotta a francia és angol engedményes területen a szomszédos városrészek közötti minden közlekedést. — A katonai hatóságok egyik képviselője kijelentette, hogy

a japánok csak akkor szüntetik be az engedményes területek elleni fellépésüket, ha Anglia teljesen megváltoztatja eddigi magatartását és együtt működik Japánnal a Távolkeleti új rend megteremtésében, nem támogatja többé Csang Kaj Seket és nem engedi be a japánellenes könyveket a kínai iskolákba.

Gafencu külügyminiszter Ankarából Athénbe utazott

Fontos közléseket tett a nagyhatalmak nagykövetei előtt a Balkán szövetség tagállamainak függetlenségéről

Ankara, június 14. Politikai körökben rendkívül fontosnak és a béke szempontjából kedvezőeknek ítélik azokat a tárgyalásokat, amelyeket Gafencu román külügyminiszter Ankarában hétfőn délután Franciaország, Anglia, Németország és Lengyelország nagyköveteivel folytatott. — Külön kiemelik, hogy

a nagyjelentőségű tanácskozások mindegyike egy-egy órán át tartott.

mégpedig a legbarátságosabb légkörben. Kétségtelen, hogy Gafencu kettős minőségében, mint Románia külügyminisztere és a Balkán-szövetség elnöke

súlyt helyezett arra, hogy az ankarai megbeszélésekről tájékoztassa Angliát, Franciaországot, Németországot és Lengyelországot és rámu-

tasson egyrészt Románia és Törökország közös érdekeire, másrészt azokra az európai kérdésekre, melyek erősen érintik a Balkán-szövetség tagjait.

Gafencu külügyminiszter ked-

den Ismet Inonü török köztársasági elnökkel volt kihallgatáson, majd résztvett a török köztársasági elnök ebédjén. Délután sajtófogadás volt, — majd a külügyminiszter elutazott Athénbe.

Iorga lemondott a szenátus elnöki tisztségéről

Bucuresti, június 14. A szenátus kedd délutáni ülését Iorga elnök nyitotta meg. Az elnök felolvassa a házszabályokat. Több szenátor felvilágosításokat kér és módosításokat javasol.

Több szenátor, így Cuza Sadoveanu azt kéri, hogy a szenátus tagjai ne csak írásban, hanem szóban is intézhessenek kérést a kormány tagjaihoz. Ezután Iorga azt javasolja, hogy a házszabályokat karfel-emeléssel szavazzák meg.

Harmincegy szenátor írásban azt kéri, hogy ez a szavazás titkos legyen. A szenátus hozzájárul ehhez és ennek alapján megtörténik a szavazás, amelynek eredményeképpen 49 szenátor a házszabályok mellett és 88 ellene szavazott. Mikor a szavazás eredménye nyilvánosságra került, Iorga azonnal felállt és bejelentette lemondását.

Csütörtök délután 4 órakor megválasztják az új elnököt.

Mai számunk 8 oldal, 2 lei

MESE-E A 180 ESZTENDŐS NÉGER ASSZONY?

A minap figyelemreméltó hír jelent meg a világsajtóban. Ez a hír arról szólt, hogy egy néger asszony 180 évesnek vallotta magát. Hogy az ember meddig élhet, az általában érdekli az embert.

Ezzel kapcsolatban a párisi élettani intézet igazgatója, a tudományos megfigyelésekből és saját kísérleteiből és észleleiből a következőket állapította meg:

A rövidebb, hosszabb életű bogarak és hozzájuk közel álló egyéb állatok után megtudjuk, hogy az óriáskigyó 23 esztendőig él. Megcáfolja azt a legendát, amely szerint a teknősök 300 esztendőig élnek. — Ezeknek a hidegvérű állatoknak élettartama átlag 50 esztendő. A halak közül a harcsa eléri a 100 esztendőt is. Mindezeknél sokkal érdekesebb a madarak életkora.

A varjúfélék száz évig élnek. Az icinke-picinke rigócska is megéri — ha el nem kapja ragadozó madár — a 18 esztendőt. A házi veréb még fogságban is megéri a 13 esztendőt. A tavaszi jósolatok madara, a kakuk, a megfigyelések szerint 32 évig él. A tyuklevis hőse: a házityúk 7 évnél tovább nem igen tartja magát. Az élet szenzációja a papagáj.

Általában 100 éven felül élnek,

170 év a maximális élettartamuk, Neumann szerint 300 esztendőig is elének.

Végül, ami a magát száznyolcvan esztendősnak valló néger asszony esetéből való aktualitást illeti, — szóval, hogy a száz és háromszáz év között élő alsóbbrendű hüllők és madarak után, meddig élünk mi emberek, hivatkozni kell Friedenthalra, aki magáévá teszi azt a nézetet, hogy

az öregedés az emberszabásu majmaktól a vad néptörzsekig és ezektől a kultúremberig, egyre később áll be.

Klemeli, hogy nem szabad azt hinni, hogy a színes néptörzseknél a fejlődési idő általánosságban rövidebb, mint a fehér törzseknél. A nagytermetű néger és az indiánok fejlődési ideje sem rövidebb a fehér emberekénél.

A kultúremler maximális élettartamát Pütter 1921-es adatai után százötz évben vehetjük fel.

Szabó István dr. összehasonlítási alapul a „kilencven évet” vette fel. Az orvosi higiénia következtében ma már ott tarunk, hogy a normális életkor mind férfinél, mind nőnél legalább harvannégy esztendő.

Hogy ez mit jelent, arra jellemző, hogy a középkorban, a nagy háborúk hősi idejében az átlagos életkor harmincharmencöt esztendő volt. Ezzel szemben jól tudjuk, hogy

a történelem által feljegyzett személyek majdnem kivétel nélkül — még a mai értelemben véve is — patrilárkális kori értéket meg. Ha tehát a harminc-negyven esztendő

átlagos életkor mellett nem voltak ritkák a hetven-nyolcvan esztendőes emberek, akkor nem kell csodálkoznunk azon, hogy a normális — jelenleg harvannégyévesnek vett életkor mellett

nem ritkaságok a százéves-nél öregebbek.

A tudomány haladása rendkívüli módon meghosszabbította az életkort és minden remény meg van arra, hogy ez a folyamat még nem ért véget.

Egy csernovici kereskedő különös kalandja a házasságtörő hölgygel és bosszuálló férjével

Cernăuți, június 14. Fédér Chaim csernovici kereskedőt tegnap este hazamenet megszólitotta egy Agafia Ungureanu nevű csinos fiatal hölgy, aki Fédert lakására invitálta és félreérthetetlenül tudomására hozta, hogy felettébb megnyerte a rokonszenvét. A kereskedő elfogadta a prozódiciót és hazakísérte az ismeretlen hölgyet. De alighogy átlépte lakásának küszöbét, egy izmos férfi jelent meg és fenyegetően szól rá:

— Most megfogtalak csirkefogó, szóval te vagy az, aki feleséggemmel viszonyt folytatsz. Ezt drágán fizeted meg.

Ezzel rárohant a megdermedt kereskedőre, össze-vissza püfölte, majd tört rántott és megfenyegette, hogy leszurja. Így módon Fédér átadta neki a néla levő 3500 lejt, aranyórát, gyémántköves gyűrűjét, amit azonban a megcsalt férj keveselt és elküldte feleségét a legközelebbi trafikba két váltóblanketta után, amelyeket tiztízezer leire kiállítva, ugyancsak alá kellett írnia.

Fédér alighogy kiszabadult a rendőrségtől és feljelentést tett a rabló banda ellen, az utólag kiderült, hogy hasonló akciót

vitt sikeresen véghez, mert az áldozatok diszkrétciójára megmentette őket a következményektől. A rendőrségnek sikerült letartóztatni a kacér ifjú hölgyet, akiről hamar megállapítást

nyert, hogy nem felesége, hanem bűntársa a „bosszuvágó férjnek”, aki Grulic közismert leánykereskedővel azonos. — Mindkettőt átadták az ügyészségnek.

Kik képviselik Romániát a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal konferenciáján?

A Hivatalos Lap hétfői száma közli a munkaügyi miniszter ama rendeletét, mellyel kinevezte annak a delegációnak tagjait, akik Romániát a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal mostani genfi konferenciáján képviselik. A delegátusok a következők: Gh. Strat egyetemi tanár, C. Constantinescu, a munkaügyi minisztérium vezérigazgatója, M. Enescu, a Munkásbiztosító vezérigazgatója, St. Cuneșcu, a munkaügyi minisztérium vezérigazgatója, I. Argeșanu a Munkásbiztosító vezérigazgató helyettese, mint az állam képviselői. A munkaadókat Th. Ficsinescu, az Ugir alelnöke és Alex. Grigoriu, az

Ugri vezérigazgatója, a munkásokat Eft. Gherman, a Bánya munkás Unió főtitkára képviseli.

Koncentrálsz halasztást csak a hadtestől lehet kérni

București, június 14. A nagy vezérkar közli az érdekeltekkel, hogy a koncentráls elhalasztására vonatkozó kérvények közvetlenül a hadtesthez nyújtandók be. A nagyvezérkarhoz benyújtott ilyen kérvényeket — akár magánosok, akár hatóságok részéről — nem fogják figyelembe venni.

18 éves „vőlegény”

14 éves „menyasszony”

Nagyvárad, június 14. A szilágymegyei Aranyos község fiatalja és öregje kivonult a tegnapi tárgyalásra. A nagy kivonulás oka Mateisan Gheorghe 18 éves legény, aki a község nagy meglepetésére — egy szép napon összeköltözött Marinies Floare 14 éves leányzóval és vele Isten és ember előtt — törvénytelen házasságra lépett. A fiatalok igen kedvelték egymást és még ma is

boldogan élnének — ha a fiatalok házassága nem szűrt volna szemet a község vezetőinek. A község vezetői azonban rossz szemmel nézték a 18 éves fiú és 14 éves leány együttélését és ezért eljárást indítottak ellenük és szüleik ellen. A zilahi törvényszék foglalkozott az ügyükkel ahol Mateisan Gheorghe azzal védekezett, hogy neki megtetszett a leány és mivel a faluban a szerető

Fajrontás miatt bíróság elé került a kora szerelmes gyermekpár

párok mind összeköltöztek, ő is csak szíve parancsának engedelmeskedett. A leány szintén természetesnek tartotta, hogy kövesse a fiatalembert — ha hívja. A fiú szülei azt állítják, hogy ők tudták, hogy a fiuknak tetszik a leány, a leány szép, fejlett, — ők bizony nem nézték az anyakönyvi adatait, hanem áldásukat adták a vadházasságra.

Hogyan juthatott Németország a Csehszlovákia tulajdonát képező az Angol Birodalmi Bankban őrzött 6.000.000 font értékű aranyhoz?

Senki sem gondolt arra a lehetőségre, hogy Németország a megszállás megtörténte után, amikor Anglia vonakodott elismerni Csehszlovákia annektálásának tényét, mégis hozzá tud majd jutni, ahhoz a 6.000.000 font értékű aranyhoz, amelyet Csehszlovákia mint saját tulajdonát helyezett lefétbe a világ leghatalmasabbnak elismert pénzügyi intézményénél, az Angol Birodalmi Banknál. Hogy ehhez az óriási értékhez Németország mégis hozzájuthatott és még március havában, ezt csak a napokban publikált kiadványok között az egyik legelőkelőbb angol napilap a The Daily Telegraph.

E leleplezések alapján tudták meg az angol vezető politikusok, hogy az Angol Birodalmi Bankban őrzött értékre Németország még márciusban rátette a kezét. Ezen tény miatt roppant nagy felháborodás keletkezett az angol parlamenti körökben és a parlamentben szenvedélyes és heves vita indult meg, melynek szónokai élénk szemrehányást tettek az Angol Birodalmi Bank kormányzójának ezen aranyérték kiadása miatt. Az Angol Birodalmi Bank kormányzója eljárása igazolásául azt hozta fel, hogy a cseh kormány ezen aranyértéket a Nemzetközi Fizetési Bank útján helyezte el annak idején az Angol Birodalmi Bank safe-jébe, mely ezen összeg letételét igazolta és erről letéti elismervényt adott ki. Midőn a németek az elfoglalás megtörténte után megtalálták a Nemzetközi Fizetési Bank ezen letételéről szóló elismervényt, ezzel megjelentek a Nemzetközi Fizetési Banknál és kérték, hogy e letét alapján utalják ki az Angol Birodalmi Banknál a fenti értékeket.

A Nemzetközi Fizetési Bank pedig a legkülönösebben minden akadály nélkül intézkedett az értékek kiutalása iránt az Angol Birodalmi Banknál.

Lloyd George az Angol Birodalmi Bank ezen ténykedését a legélesebben támadta meg a parlamentben, hangoztatva, hogy amidőn az angol birodalmi bank minden ellenvetés nélkül kiutalta ezen óriási értékeket, egyenesen demontálta Anglia azon álláspontját, hogy Csehszlovákia annektálását jogilag el nem ismeri, sőt egyenesen elősegítette azt, hogy Németország ezen óriási értékekhez hozzájuthasson, ezen összeggel saját felfegyverkezését, hadianyag beszerzését fejleszteni tudja és így fokozza hadikészültségét

a demokráta államok ellen. Hasonló támadó felszólalásokat tartottak más vezető politikusok is.

A Nemzetközi Fizetési Bank igazgatósága, melynek szintén kijutott a szemrehányásból, viszont arra hivatkozik, hogy az alapító államok által aláírt protokollban le van szegve, hogy a Nemzetközi Fizetési Bank bármilyen pénzügyi tranzakciónál mentesítve van attól, hogy bármilyen politikai szempontokat figyelembe

vegyen, illetve intervenciókat elfogadjon és teljesítsen.

Lloyd George a parlament tagjainak viharos helyeslése mellett azt követelte, hogy amennyiben ezen értékek még nem kerültek volna ki Angliából, akadályozzák meg ennek kiszállítását.

Az angol közvélemény élénken helyteleníti azonban, úgy az Angol Birodalmi Bank ezen eljárását, mert abban a véleményben van, hogyha például valaki hozzájut egy bank

betéti könyvhöz, csekhez vagy letéti elismervényhez illegális úton, úgy a vezetőség körültekintéssel tartozik eljárni, ha az illető ezzel jelentkezik, főleg akkor, mikor a letét feltűnő nagysága is indokoltá tette volna a fokozott óvatosságot, mert a jelen esetben a bürokratizmus megbosszulta magát és a cseh nemzeti vagyon, illetve 6.000.000 font most már kiesett a jogos tulajdonos hatásköréből.

Annál nagyobb a felháborodás egész Angliában, mert ha ezen pénz, illetve értékek folyósítása megtagadtatott volna, ez jogosan fel lett volna használható arra, hogy az angol állampolgárok kártérítési igényei ebből fedezhetők lettek volna és a menekülésre kényszerültek kivándorlása ezekkel finanszírozható lett volna.

H. L.

27

tengeralattjáró katasztrófa harmincöt év alatt

1904 júniusában süllyedt el az első orosz buvárnaszád

Emberáldozatban a „THATIS” tartja a rekordot

A Thatis katasztrófája az első tengeralattjáró katasztrófa 35 éves évfordulóján következett be. 1904. június 29-én süllyedt el a kronstadti kikötőben az első tengeralattjáró, az orosz Define, amely huszonhat tengerésszel szállt a hullámsírbá. Csak 1920-ban sikerült megmenteni először egy elsüllyedt tengeralattjárót: az

amerikai S-5-öt.

A Thatis különben szomorú rekordot jelent, mert

ennyi emberéletet egyetlen katasztrófa sem követelt.

Idáig az a japán tengeralattjáró tartotta ezt a szomorú rekordot, amely 1923 augusztus 21-én, Kobe közelében 85 tengerésszel süllyedt el.

el, amikor a kamra felső felében összesűrűsödő levegőnek és a tengervíznek a nyomása kiegyenlítődött. Ilyenkor hirtelen vízben állanak a vészkijárat kezelői.

A tengeralattjáróból nyíló acélajtó folytatásaként vastagfalú acélhenger nyúlik a hajó belsejébe. Ugyan a szerkezet, hogy a henger vége a kamra alsó felét elborító vízbe beleérjen. Közvetlenül ez alatt a henger alatt a mentőkamra felel egy második erős acélajtó fekszik. Ez vezet a tengeralattjáró belsejébe és ezen az ajtón keresztül másznak vaslétrán a mentőkamrába a soron következő tengerészek.

Amikor a parancsnoktól utasítást kapnak a tengerészek a hajó elhagyására, a soron következő emberek szájukra csatolják a „mesterséges tüdő” gumivezetékét, elzárják az orrukat és felteszik a pápaszemet. Elindulnak a mentőkamrába vezető vaslépcsőn és kinyitják az ajtót amelyet nyomban utána bezárnak. Belépnek a vészkijáratához vezető acélcsőbe és a kezelő tengerészek kinyitják a vészkijáratot. A következő pillanatban a mesterséges tüdő felhajtóereje a víz színére dobja a tengerészt. — Olyan gyors szokott ez lenni, hogy még vezető zsinórt is visznek magukkal a menekülők, hogy fékezni tudják a nagy sebességet. Minden öt percben két-két ember hagyhatja el a hajót.

Sajnos, ez a módszer most nem vált be, mert, hírszerint az egyik polgári személy bennszorult a kijáratban.

Hogyan működik a Davis-féle mesterséges tüdő

A Davis-féle mentőszerveket a „mesterséges tüdő”, amelyről a Thatis katasztrófájánál annyi szó esett, egyike a legszellemesebb mentőszervezetnek. Idáig a gyakorlatban is kitűnően bevált, úgyhogy mikor 1931-ben a kínai vizeken elsüllyedt a Poseidon angol tengeralattjáró: minden angol buvárnaszádot felszereltek vele, sőt a francia flotta is rendszeresítette.

A Davis-féle mesterséges tüdő hatalmas oxigéntömlőből áll, amelyekből gumicső vezet a tengerész szájához. A mesterséges tüdőt a nyakába akasztja a tengerész, úgyhogy

a mellén és a hátán két nagy gumitáska fekszik

s a nyakát így övszerűen veszi körül a szerkezet. A gumicsövet, amely az oxigént a tengerész szájához vezeti, gumipántokkal az arcra erősítik, úgyhogy víz nem hatolhat a menekülő szájába.

A tengerész orrát acélkapocs fogja be hogy az orron keresztül se hatolhasson víz a szervezetbe. A szemét autószerű szemüveghez hasonló, rendki-

vül erős üvegből készült, gumi keretes pápaszem védi. A mesterséges tüdőben levő oxigénnek nagy a felhajtó ereje is, úgy, hogy a menekülőket szinte feldobja a víz színére. Odafele a Davis féle mesterséges tüdő mentőövként működik és a tömlőben levő oxigén órák hosszát is a víz felszínén tartja a megmenekült tengerészeket. Az elsüllyedt tengeralattjáró elhagyására különleges szerkezet szolgál. Minden angol tengeralattjárón két vészkijárat van. Közvetlenül a vészkijárat alatt külön erre a célra épített kamra fekszik. — Ha a tengeralattjáró elsüllyed és a legénység parancsot kap a hajó elhagyására, minden tengerész magára csatolja a „mesterséges” tüdőt amelyből mindig annyira kell lennie a tengeralattjárón, ahány utast magával visz.

Két tengerész — rendszerint akik legjobban értenek a mentőszerveket kezeléséhez — felmegy a vészkijárat alatt levő „menekülési” kamrába. Egy szelepen át vezetnek a légmentesen záródó fülkébe. A szelepet csak akkor zárják

A „FEKETE ÖZVEGYEK”

halálszövetkezete kétszázötven szerencsétlen férjet küldött a másvilágra Amerikában

**DARVAS
GYÖRGY
KRONIKÁJA**

**ROSE CARINA A HALÁL RÓZSAJA
NÉGY FÉRJÉT TETTE EL LÁB ALÓL**

Amerikának megint világra szóló bűnügyi szenzációja van. A legendabeli Pitaval fantáziaszülte szörnyűségei életre keltek Philadelphiában, ahol a „Fekete özvegyek” férj-gyilkos szövetsége több, mint 250 megunt hitvestársat küldött a másvilágra a lassan élő arzén segítségével. Az amerikai nagy lapok ideérkező számaiból elbénk tárul a század egyik legkísértetesebb bérnyilkossági bűnügye, amely mélységesen felkavarta az Újvilág közvéleményének nyugalmát és amelynek messzeható következményei lehetnek az amerikai nőuralom tulkapásaira nézve is.

Lakat alatt a „tizenhárom” fekete özvegy

Huszonegy személy, közöttük 13 „fekete özvegy” lakat alatt van már. A messzeágazó bűnszövetkezet többi cinkosainak kézrekerítésére pedig óriási méretű hajóvadászaton rendez az Egyesült Államok szövetségi rendőrsége, a híres G. Men. Nemsokára minden képzeletet felülmúló óriásbűnpár fogja megrendíteni az amerikai kispolgárok milliós tömegeit és mr. Rabbitt, elgondolkozva fogja megkérdezni hűséges élete párját:

— Mondd, Darling, hát tény leg léteznek ilyen ördögien gonosz asszonyok is?

Az egész dolog egy semmiség en pattant ki. Ha George Myers volt fegyencnek és alkalmi rendőrségi besugónak nem lett volna szüksége 25 dollárra, akkor valószínűleg soha sem hullott volna le a lepel a sötét titokról. Azonban 1938. június 27-én George Myersnek történetesen nem volt egy megveszekedett centje sem és így örömmel fogadta egy volt fegyenc-társa baráti tanácsát, aki őt egy bizonyos Hermann Petrillo spaghetti-kereskedőhöz utasította, mint aki szívesen segíti ki a megszorult „cimborákat”.

Aki nagyon unja a férjét

Hermann Petrillo szívesen fogadta George Myerst. Habozás nélkül kijelentette, hogy hajlandó neki nem 25 dollárt, de 500 dollárt is kölcsönözni, ha ez nem utasítana vissza egy üzletet.

— Van egy hölgyismerősöm, aki nagyon unja a férjét. Szívesen megszabadulna tőle. Te nem kockáztatnál semmit. Egy este magamnal viszem Stella Alfonsi asszonyt a moziba. A

férj egyedül marad otthon. — Te becsengetsz a lakásba. Azt mondd, hogy villanszerelő vagy és a villanyórát ellenőrzöd. Egy vascsővel leütöd és a lépcsőházba dobod. Azt fogják hinni, hogy baleset történt. Ezért a kis szolgálatért kapsz tőlem 500 dollárt.

— Oké, — felelte Meyers

— Ha akarod, még előnyösebbet is ajánlhatok: 500 dollár helyett 2500 dollárt — hamis bankjegyekben.

— Oké, felelte erre is Myers Hermann Petrillo meglepődten dörzsölte a kezét. Egy

Ahogy Herman Petrillo dolgozik

George Myers készülődött, hogy kiszimatolja a dolog háttérét és addig huzza az ügyet, amíg a szövetségi rendőrségnek módjában lesz égerfogót állítani a banda számára. Mert az iránt nem volt egy pillanatig sem kétség, hogy Hermann Petrillo nem egyedül „dolgozik”, hanem egy messzeágazó bűnszövetkezet tagja. Mikor minden elő volt készítve a rendőrség részéről, George Myers beállított Hermann Petrillohoz és közölte, hogy készen áll a vállalt feladat elvégzésére.

— Későn jöttél — felelte boldog mosollyal a spaghetti-kereskedő — — Stella asszony férjét megmérgezték. 2500 dollárt ejtettél ki a markodból.

A detektívek, akiket Myers azonnal értesített, lóhalálában a kórházba rohantak, ahol Ferdinand Alfonsi haldoklott.

— Kötöttél életbiztosítást — kérdezték tőle. Meg kellett ismételniök a kérdést, míg a halál doki megértette és a túlvilág küszöbéről alig hallhatóan nyögte:

— Tudtommal nem. De miután nem tudok jól angolul, mindent aláírtam, amit Stella elébem tett. Stella.

A „Fekete özvegyek” királynője

A rendőrségi vizsgálat kiderítette, hogy Ferdinand Alfonsinek több életbiztosítási kötvénye volt, amelyek közül az egyik Carina Favato nevére lett kiállítva. Carina Favato... erre az operetténekesnőhöz illő névre hallgatott az a némbér, aki a „fekete özvegyek királynőjének” fog nevezni ezentúl az amerikai közvélemény.

Es itt kezdődik a rettenetes feleségek borzasztó drámája. Az amerikai szövetségi rendőrség sok rémséget látott detek-

olyan munkatársra talált, aki nem sokat kérdezősködik, hanem kevés szóból is ért. Hogy meglepődésének tetteiben is kifejezést adjon, rögtön átadott Myersnek egy hamis 5 dolláros bankjegyet mintául.

— Oké, bucsuzott Myers a spaghetti-kereskedőtől és sietett megmutatni az ötdollárosost a G. Men szemfüles detektíveinek, akik megdicsérték a kiérdemesült fegyencet:

— Maradj benne a dologban — mondták neki — ha komolyra fordul az ügy, az utolsó órában közbelépünk.

tívjei is megborzádva járnak a fekete-fátyolos férjirtó özvegyek nyomában. Az eredmény eddig: 13 fekete özvegy remeg a villamosszék árnyékában, amely valószínűleg az utolsó fejezete lesz a szörnyűségek végnélküli drámájának.

Carina Favato asszony férje csak egy földhözragadt aszfaltoló munkás volt, akinek heti keresete nem haladt meg a 20 dollárt. Azonban 10 ezer dollárra volt biztosítva az élete. Az élete? A halála. Mert rövidesen meghalt. Özvegye felvette a hosszú fekete gyászfatyolt és utána rögtön felvette a tizezer dolláros életbiztosítási díjat. De ezzel még nem elégedett meg. Kivette az árva-házból elhunyt férjének első házasságából származó kisfiát és a gyermeket is bebiztosította 9531 dollárra. Néhány hó-

nap múlva a gyermek is meghalt.

A méragszállító

Carina Favato volt a fekete özvegyek szövetségének méragszállítója. Egy hatásos adag arzén 300 dollártól 800 dollárig volt kapható. Kinek milyen vastag volt a pénztárcája.

A fekete özvegyek közül azonban Rose Carina volt a „rekordwoman”. Ő volt a halál Rózsája”. Nem kevesebb, mint öt férjét temette el, akik közül egyedül az első halt meg természetes halállal. A többinek exhumált holttestében annyi arzént talált a boncolást végző orvos amennyi hat ember megölésére is bőségesen elegendő lett volna.

Bolber alkalmi pszichiáter volt a banda lelkiatyja. Ő volt az, ki a newyorki olasz negyed asszonyai részére afféle lelki klinikát tartott fenn, ahol vigasszal szolgált a pszichoanalízis által gyógyulni vágyó asszonyok számára.

Ez a „lelki tanácsadó” nagy szerű munkát végzett. Egész sereg asszonyt sikerült meggyőznie az özvegyi állapot előnyeiről, ameyet egy vastag életbiztosítási kötvény beváltása a béke és a jólét derűjével aranyoz be. A derék pszichiáter megértő lélek volt, aki mindössze 10 százalékos részesedésre dolgozott. A kliensei között egy férfi is volt. Joseph Schwartz, aki a változatosság kedvéért az — anyósát mérgezte meg.

A bűnügy nyomozása lezárult és Newyork, valamint Philadelphia bírái nemsokára ítélni fogják a halál rózsáját és a fekete özvegyek hidegen élő szövetsége felett.

Mr. Babbitt az amerikai kispolgár pedig megvakarja a fejébubját és azt kérdezi Mistress Babbytól:

— Mondd Darling, hát lehetséges, hogy amerikai nők képesek legyenek ilyesmire?

FRANCIA LAP CIKKE

Öfelsége trónralépésének évfordulójáról

A francia lapok, mint a Rador jelenti, elégtétellel számolnak be a romániai választások eredményéről és azt a nemzeti egység és rendszer mély népi gyökerei bizonyítékának tartják. A Temps így ír: A választások a kormány és általában a nemzeti ujjaszületés politikájának sikerét jelentik, amely politika II. Carol irányítása mellett bontakozik ki. Románia uralkodójának volt bátorsága ahhoz, hogy a legnagyobb erállyal vessen véget az ország és a régi rendszer ama csuszamlásainak, amelyek a belső rendet veszélyeztették. A cél a

politikai légkör felfrissítése volt és a céhek, valamint a testületek igazságos képviselőinek biztosítása az Arcvonal keretében. A választótestület jelenlegi bel- és külpolitika mellett nyilatkozott meg, ez a politika pedig a függetlenség és a hagyományos barátságok iránti hűség politikája. Az Excelsior szerint a választások eredménye II. Carol király és a béke politikájának sikerét jelenti. A Figaro ilyen címmel közli beszámolóját: „A nemzeti egység megnyilatkozása”.

HOGYAN DOLGOZNAK AZ IR TERRORISTÁK?

**Bombák az áruházban. — Hogyan nyomoz a Scotland Yard.
Minden kidőlt ir katoná helyére kettő áll be.**

Ez év január 16-án Charles Hepp lakatos egy manchesteri divatáruházba hívták, hogy bizonyos javításokat végezzen el. A szerelő egy faliszekrényben gyanús dobozokat vett észre, amelyek eltértek a divatos dobozoktól. Eszébe jutott, hogy két nappal előbb robbanások voltak a városban.

Amikor néhány nap múlva a szerelő visszatért az áruházba, legnagyobb meglepetésére azt tapasztalta, hogy a szekrény be van zárva és kulcsolva.

A szekrényt azon ultimátum elhangzása után zárták be, amit az ir terroristák intéztek az angol kormányhoz.

A lakatos értesítette a rendőrséget, amely kivonult és végigkutatatta az üzletet, kinyitották a fali szekrényt, ahol dobozokban és zsákocskákban robbanóanyagokat és pokolgépeket találtak. Ugyanilyen anyagokat találtak néhány nappal előbb egy hid oszlopai alatt is. 56 robbanóanyaggal teli csomagot és egy villamosközpont tervét találták meg, amit a terroristák fel akartak robbantani. A tetteseket letartóztatták.

Honnan szerezték a terroristák a rettenetes sok robbanóanyagot?

A bűnjelék között a rendőrtisztek felfedeztek egy különös számadást egy London—Manchester közötti szállítmányról, amelynek összege 10 font volt. A fuvarost, aki a számlát kiállította könnyen megtalálták. Megállapították, hogy neki nem volt köze a terrorista akcióhoz, azon a címen fogadták fel, hogy viaszt fog szállítani. „Táncsteremhez van szükség a viaszra” — mondták neki. A fuvaros azonban nem tudta megmondani, hol adta át a szállítmányt. Az utat lépésről lépésre mutatta kísérelve.

A Scotland Yard detektívjei erre

körüljárták a manchesteri fuvarossal együtt egész Londont.

Az egyik városi negyedben az egyik trafik előtt a fuvaros felkiáltott:

— Itt volt.

A trafik tulajdonosa rendes polgárnak nézett ki, a környékbeliek csak annyit tudtak róla, hogy kétgyermekes családapa.

A detektívek azonban kinyomozták, hogy a trafikos, akit Healynek hívnak, az ir köztársasági hadseregnek volt tagja. A nyomozás most már könnyen ment és rövidesen

elfogták a merényletek főtettesét egy Stuart nevű ir fér-

fit, aki cégfestőnek adta ki magát.

Stuart azonban nem tudott sem festeni, sem az árakkal nem volt tisztában. Egy cégfestést az ár ötödéréért vállalt el, de persze a munkát —

Mr Cleary pokolgépe

A legnagyobb győzelmet azonban a Scotland Yard az angol ir hadsereg vezetőjének letartóztatásával aratta. Ez egy Cleary nevű tábornok, kezében tartotta az egész szervezet szálait.

A legutolsó merényletek után egy rendőr Windleben (Manchester mellett) egy távirószlop mellett egy pokolgépet fedezett fel, amelynek

nem szállította. Január 30-án Stuartot letartóztatták.

Lakásán teljes ruhatárt találtak uniformisokból.

hogy akár mint katonai repülő, akár portás, sőt pedig rendőr elkövethesse a merényleteket.

reggel 6-kor kellett volna robbannia, de órája félelgyor megállt. Alig éri a rendőr a pokolgéphez, az újból működésbe kezdett és azonnal el kellett vágni a vonalakat. Ujjlenyomatokat is találtak, de egyik ujjlenyomat sem egyezett az elfogott terroristáéval.

Ugyanebben az időben Manchester közelében levő helység állomásfőnöke araktárban két

csomagot talált, amelyből ketyegett valami. Kibontotta a csomagot: füstölő, kénsavval telt edények voltak benne.

A csomag címzettje Cleary nevű férfi volt, akit felügyelet alá helyeztek és megállapították, hogy a pokolgépben talált ujjlenyomat az övé. Röviddel ezután elfogtak egy mészáros, akinél jelentést találtak a gyárakról, villamos centrálékról és gázgyárakról.

Mindezen fényes sikerek ellenére a köztársasági hadsereg nem adta meg magát. A régi vezetőket ujjakkal pótolták, mert „a sorból kidőlt minden egyes ir köztársasági katoná helyére kettő kerül”. Minden nap új merényleteket eredményez. Mindennap vonattal, repülőgéppel, hajóval a terroristák kezébe új bombaszállítmányok kerülnek. Senkinek kétkedik Angliában abban, hogy ki áll a merényletek háta mögött de a Scotland Yard keze nem nyúl olyan messzire, hogy a forrongás igazi tetteseit elérhessék.

Rémdráma a bucurestii elmekórházban

A „virágok királynője” levágta egy hároméves kislány fejét, a véres teletet szalmazsákjába dugta fejét pedig gyertyákkal kivilágítva tette az asztalra

Rémregénybe illő gyermekgyilkosság történt tegnap a fővárosi központi elmekórházban. A harmadik pavillon ápolónője családi okokból néhány napi kimenőt kapott és három esztendő kislányát, Beatricét, anyja felügyeletére bízta, aki szintén bennlakó ápolónő volt az elmegógyintézetben. Iuliana Grigorescunak, a nagyanyának, az ápolók között volt egy barátnője, Rodica Savulescu, akit mint teljesen ártalmatlan epilepsziást ismertek s bár voltak krízisei, amikor is „A virágok királynőjének”, a tavasz mosolyának”, „Miss Európának”, vagy egyszerűen Salomének nevezte magát, de ilyenkor is teljesen nyugodt és csendes maradt.

Tegnap délfelé az ápolónő szobájában együtt voltak az ápolónő, a kis gyermek és az ápoló, aki teljesen normálisan viselkedett és beszélgetett. — Beatrice egy magakészítette rongybabával játszadozott, — majd éhségről panaszkodott.

Nagyanyja lement a konyhába, hogy egy kis levest melegítsen kis unokájának.

Rodica Savulescu ekkor a szekrényhez lépett egy konyhakést vett ki a fiókból és egyetlen nyísszantással, anélkül, hogy a gyermek feleszmélhetett, vagy síkolhatott volna, levágta annak fejét. A kis testet az ágyba, a szalmazsák alá dugta, a véres fejet pedig az asztal közepére állította egy lapos tányérba. Ezután kiment a szobából és végigjárt a kórtermet, néhány gyertyát szedve össze. Mikor megkérdezték tőle, hogy minek neki fényes nappal a gyertya, kijelentette: „nem nekem kell, hanem a halottnak...”

Többen nyomába eredtek Rodicának és mikor az ápolónő szobájához értek, olyan látvány tárult szemük elé, amely től földbegyökerezett a lábuk.

Az asztal közepén tányérban levő véres gyermekfejet az

örült asszony körülrakta égő gyertyákkal. Ő maga pedig az asztal körül valami furcsa, groteszk halotti táncot járt, majd kimerülten egy székbe hanyatlott.

Mikor a nagyanya a gyermek leveisével előkerült, már az egész kórház tudott a retentő történetéről. A nagyanya ájultan zuhant a padlóra és súlyos idegsokkot kapott. Az orvosok a gyermek holttestét, amelyet az örült a szalmazsák alá rejtett, csak nehezen találták meg, mert a gyilkos Salomé egyetlen szót sem volt hajlandó elárulni arról, hogy hová rejtette el a testet. Mikor megkérdezték, hogy miért gyilkolta meg a kislányt, huszszor egymásután, monoton hangon mondogta:

— A menyországba vittem szegényt, kedveseim, mert különben a sárkány felfalta volna. Megmentettem őt, kedveseim. Beatrice a menyben van. A menyországba vittem szegényt...

A Szamosba ugrott egy 88 éves asszony mert rossz híreket kapott Amerikából

Kolozsvár, június 14. Megdöbbentő öngyilkosság történt tegnap délelőtt a kolozsvári gyeptesteri telep közelében. Ötvenegyes Rosenczweig Lipótné, született Márk Regina Lázár ucca 43. szám alatt lakó 88 éves matróna öngyilkossági szándékkal a Szamos medrébe

ugrott és mire a járőrelők észrevették, utána rohantak, már a víz hullámai messzire sodorták. Az öregasszonyt nem is lehetett kimenteni és a vízbe fulladt. Azonnal értesítették a hatóságokat. A rendőrorvos intézkedésére az öregasszony holttestét, miután a kiszállított

tűzoltók a vízből kihúzták, becsomagolták a főrvényszék bonctani intézetébe. A rendőri vizsgálat során megállapítást nyert, hogy Rosenczweigné tettét afölötti elkeseredésében követelte el, mert az Egyesült Államokban lakó egyik leányától állítólag rossz híreket kapott.

Saját termései

FAJBOROK

kisüsti pálinkák oltó árban
1 liter jó asztali bor 10 Lei
6 " véteknél 9 Lei
M. rghilai Uradalom borierakata
Piața Mihai Viteazul 1. - úcnél pa ota

A TITOKZATOS**HINDU**

— Regény — 95

A következő másodpercben a soffőr megállította az autót ura parancsára és Chapman ügyesen kiugrott; gyorsan a skót után iramodott, aki mint valami üzött vad sietett végig a bokrok között. Követője csak jóidő múlva pillantotta meg újra a világos nyári kabátot.

— Halló, Mr. Macgregor, hová-hová? — kiáltott Chapman a siető férfi után. — Maratoni futásra edzi magát? Már elég messzire jutott Morleys Drift-től s befejezheti a tréninget. Jöjjön elviszem az autómon.

A skót belátta nevétséges viselkedését. De arcán félelem látszott s amikor megállt, iskoláshoz hasonlított, aki fél a veréstől.

De Chapman nem vett észre semmit a félelemből hanem mindenáron előzékeny akart lenni szomszédja iránt.

— Számításom szerint legalább hat mértföldnyire került el Morleys Drifttől. Elkészne a lunch-ról — folytatta zavartalanul és bizalmasan karonfogta a skótot. — Bizonyára nem ebédelt még... Látja... lassankint négy óra felé jár az idő. Nem szabad elutasítania... lunchölnön velem. Bár nagyon szerény lesz, de mi agglegények nem vagyunk elkényeztetve, ugy-e?

Mr. Macgregor sem nemet, sem igent nem mondott, hanem tehetetlen arccal bofor-kált előzékeny kísérelve mellett és félénk tekintete mutatta csak, hogy nem érzi magát valami nagyon jól...

Morleys Hallban sem tudott urrá lenni feltűnő ijedtségén és kellemetlenül telt volna el az ebédidő, ha a házigazda nem indított volna társalgást.

A skót ügyetlenül bánt az evőeszközökkel és mindig az asztal alá kapta a kezét ha Chapman tekintetével találkozott a szemé.

Csak az első pohár bor után, amely vidámitóan hatott, oládott föl a merevsége, sőt a második után már beszédessé lett.

— Különben nem szoktam alkoholt inni — vallotta be csillogó szemmel —, de egy jó pohár bornak nem tudok ellentállni. Sajnos, az ilyesmit nem engedhetem meg magamnak...

(Folyt. köv.)

Sztojadinovits megindította a harcot a Cvetkovics kormány ellen

Belgrád, június 14. A kormánypárt Sztojadinovits csoportja megkezdte a nyílt harcot a kormány ellen. 20 szenátor és 83 képviselő aláírásával beadvány érkezett a parlament elnökségéhez a rendkívüli ülés szak összehívására. Az aláírók közlik, hogy meg akarják interpellálni a kormányt belpolitikája és főleg a csehekkel folytatott tárgyalásai felől.

Be kell adni a nyugdíj-könyveket számfejtés végett

Nagyvárad, június 14. — A pénzügyigazgatóság rendelete értelmében — amely szerint minden hó 15-én be kell nyújtani számfejtés végett a nyugdíj-könyveket —, a nyugdíjügy osztály felhívja a nyugdíjasok

figyelmét, hogy nyugdíj-könyveiket június 15-től nyújtsák be a pénzügyigazgatóság nyugdíjgyosztályához. A nyugdíj-könyvek számfejtését azonnal megkezdi.

Vonat elé vetette magát egy jólöltözött urinő

Bucuresti, június 14. Tegnap reggel egy fiatal jólöltözött urinő az állomáson a vonat elé vetette magát. A vonat kerekei darabokra vágták az öngyilkos nő testét. Az öngyilkos urinő 20—25 éves lehetett. Fekete ruhába volt öltözve és fekete

antilopcipőt viselt. Gesztenyebarna haja és szürke szeme volt. Személyazonosságát nem tudták megállapítani, mert semmiféle írást nem találtak nála. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

SPORT

A Venus készülődik

Az országos bajnok Venus vasárnap Középeurópa Kupa mérkőzést játszik a Bolognával. A Venus gondosan készül és erősít is. Leszerződötték Lupast, a ploestii Tricolor válogatott játékosát, aki kitűnően szerepelt vasárnap. Lupas vasárnap már játszik is a Venusban a Bologna ellen.

Juhász távozni akar

Mint jelentettük, június elsőjével a játékosoknak joguk van egyesületükből való távozási szándékukat bejelenteni a szövetségnek. Így bejelentette távozási szándékát Juhász — NAC — is. Juhász bejelentése azonban — mint azt a bukaresti lapok is megjegyzik — nem bir törvényes alappal, mert a NAC idejében meghosszabbította szerződését egy esztendővel és így természetesen visszatartják a válogatott játékosát. Ugyancsak bejelentették távozási szándékukat Varjassi, Gallis Constantinescu, Grecu és Tomorici.

Francia kitüntetést kapott Gabriel Marinescu tábornok és Luchide

Bucuresti. — A vasárnap esti banketten Jules Rimet, a Nemzetközi Labdarúgószövetség elnöke, Gabriel Marinescu tábornoknak átadta a francia sportminiszterium legnagyobb kitüntetését, az aranyérmet, O. Luchide technikai igazgatónak pedig a sportminiszterium ezüst jelvényét, melyeket a francia kormány engedélyezett a román sportemberek részére.

Ki tetszik Pozzónak?

Pozzo az olasz válogatott szövetségi kapitánya kijelentette, hogy neki Bodola, Lupas és Vintila tetszett legjobban. Felvilágosították, hogy Vintila tényleges neve Cossieri és — olasz eredetű.

Apróhirdetések**ÁLLÁS**

Bevezetett helyre, az esti órákra, lehetőleg gyakorlott lapkihordót fixfizetéssel és melékjövdelemmel felvesz a Friss Ujság. Jelentkezni lehet a kiadóhivatalban, Piața Mihai Viteazul 4. 1784

Perfekt főzni tudó jómodoru minden szaksné állandó jó helyre felvétetik. Cim a kiadóban. 1745

Intelligens jómodoru ügynököknek szép jövedelmet biztosítunk helyi foglalkozással. — Cim a kiadóban. 1126

Csiszoló munkás felvétetik. Universul, Str. Matei Corvia 20. 1845

Ügyes fiut keresek koszt és fix-fizetéssel. Casa Naționala sarok, ujságkioszk. Hőgyi.

Fiatall bejáró takarítónőt dél előtti órákra azonnal felveszek. Str. Griviței 32. 1846

VÉTEL-ELADAS

A volt városi szőlőtelep mellett (Str. Stroiescu), a nagy-állomástól alig 5 percnire, több, ház építésére is kiválóan alkalmas földterület eladó. Ertekezni a tulajdonosnál d. e. 8—10-ig Str. Franceza 12

Selejtes kreppapír tekercsenként leszállított árban kapható különböző színekben a Pásztor Ede cégnél.

KÜLÖNFELE

Multat, jelent, jövőt mondok 20 leiert és bármilyen bajában segíteni tudok. Moldova ucca 58-a. Oradea. 1817

Eveszett kedden délbén egy órakor Apollo-palotától a Regele Carol uccán át Ciorogariu ucca 24. számig egy hosszukás briliáns gyűrű. — Megtaláló, vagy nyomravezető illő jutalmat kap Str. Ciorogariu 24. sz. 6. ajtó. 1844

LAKÁS

Kapualatti bejáratall uccal bútorozott szoba azonnal kiadó. Nicolai Zsiga No. 7. 1818

„Stat könyv”

személyzeti adóoz, ügyvédi, orvosi, közeli alkalmazottak, netekönök stb részére lapia o

Pásztor Ede c. nál
Oradea, Piața Mihai Viteazul 4. szám. — Tele on 2800

NYOMATOTT PASZTOR EDE
CÉGNEL ORADEA
PIATA MIHAI VITEAZUL 4